PDF-XChange Viewer
Click to buy NOW!
www.docu-track.com

Czego żyje firma w czasie przerwy

Wykroczenia Zawieszenie działalności bywa fikcją – podejrzewa Ministerstwo Finansów. Dlatego na kontrole wyśle urzędników znienacka

Iwona Jackowska

i.jackowska@pb.pl ☎ 22-333-99-99

Przedsiębiorcy, którzy zrobią sobie przerwę w prowadzeniu biznesu, nie przestają mieć statusu przedsiębiorcy i muszą liczyć się z tym, że urząd skarbowy sprawdzi, jak spełniają warunki zawieszenia działalności. Obecnie organ podatkowy musi zapowiedzieć planowaną wizytę. Za rok będzie miał prawo do przeprowadzenia kontroli bez uprzedzenia. Przewiduje to konsultowany obecnie projekt nowelizacji ordynacji podatkowej.

Dezaprobata radców

Rozszerzeniu katalogu sytuacji uprawniających do kontrolowania podatników bez ostrzeżenia sprzeciwia się Krajowa Rada Radców Prawnych (KRRP).

– Nie można zgodzić się z propozycją niezapowiedzianej kontroli u przedsiębiorcy, który zawiesił działalność gospodarczą. Katalog przesłanek wyłączających obowiązek zawiadamiania o zamiarze wszczęcia kontroli jest już w obecnym stanie prawnym bardzo szeroki. Wprowadzenie dodatkowych przesłanek, uzasadniane sprawniejszym wszczęciem procedury kontrolnej, z zupełnym pominięciem interesu podatnika, należy ocenić negatywnie – wyjaśnia Grażyna Czerwińska, radca prawny, doradca podatkowy w opinii Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji KRRP.

Rada nie neguje samej możliwości przeprowadzenia kontroli u takiego przedsiębiorcy.

– Jednak ta propozycja wydaje się z góry zakładać jego nieuczciwość – stwierdza Grażyna Czerwińska.

Na gorącym uczynku

Ministerstwo Finansów (MF) uważa uwagi rady za niezasadne, bo stoi na stanowisku, że skuteczna kontrola może w takich wypadkach być przeprowadzona tylko bez zawiadomienia. W innym wypadku przedsiębiorca będzie mógł ukryć ślady prowadzonej działalności.

Ze stanowiskiem resortu finansów zgadza się Jarosław Ziobrowski, adwokat w kancelarii SSW Spaczyński, Szczepaniak i Wspólnicy. Jego zdaniem propozycja MF jest pewnym elementem zabezpieczenia interesów skarbu państwa. Aczkolwiek nie jest to rewolucyjna zmiana, jak większość przygotowanych w tym projekcie nowelizacji ordynacji, dotyczących kontroli.

Kontrole mają służyć sprawdzeniu, czy przedsiębiorca właściwie korzysta z przysługujących mu praw. W większości na przerwę biznesową decydują się ci, których firmy mają przejściowe kłopoty finansowe i nie są w stanie ich prowadzić bez obaw o utrzymanie płynności, czy np. przyczyny losowe (choroba) nie pozwalają im na aktywność biznesową. Dzięki takiej decyzji nie są obciążeni podatkami od działalności i odprowadzaniem składek ubezpieczeniowych do ZUS, nie muszą składać deklaracji. Płacą podatki w określonych sytuacjach, np. gdy osiągają przychody z innego tytułu.

Ograniczenia i prawa

Do zawieszenia działalności gospodarczej ma prawo osoba, która nie zatrudnia pracowników. Przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w różnych formach prawnych może zawiesić jej wykonywanie w jednej z tych form. Jeżeli działa jako wspólnik w więcej niż jednej spółce cywilnej, może to dotyczyć jednej lub kilku takich spółek. Prawo do zawieszenia działalności przysługuje także osobom prawnym. Przerwa może trwać od 30 dni do 24 miesięcy.

Zawieszenie oraz wznowienie wykonywania działalności gospodarczej wymaga złożenia wniosku przez przedsiębiorcę w Centralnej Ewidencji Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) albo w Krajowym Rejestrze Sądowym w przypadku osoby prawnej. Nie trzeba dodatkowo zawiadamiać organu podatkowego, ani oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Jedynie zawieszenie działalności spółki cywilnej należy zgłosić w urzędzie statystycznym oraz skarbowym.

W trakcie zawieszenia działalności nie można jej prowadzić ani osiągać z niej bieżących przychodów. Nie oznacza to, że przedsiębiorca nie może zarobkować w inny sposób. Nic też nie broni mu przyjmować zaległych należności związanych z przerwaną działalnością. Może też sprzedać zbędne maszyny, ale nie wolno ich wydzierżawić czy podnająć, podobnie jak firmowego lokalu. Wreszcie przepisy nie zakazują inwestowania w utrzymywanie składników majątku w odpowiednim stanie (naprawy, ochrona obiektu), bo to ma związek z zabezpieczeniem źródła przychodów na przyszłość, po odwieszeniu działalności. Jeśli ponosi koszty związane z wynajmowaniem biura, ma możliwość odliczania VAT od czynszu.

Konsekwencje złamania wspomnianych zakazów mogą być dla podatnika kosztowne.

– Przedsiębiorcy, którzy nie dotrzymali ustawowych warunków zawieszenia, np. wznowili działalność gospodarczą, a nie zgłosili tego do ewidencji działalności gospodarczej, muszą liczyć się nie tylko z odpowiedzialnością za wykroczenie, ale przede wszystkim z odpowiedzialnością karną skarbową – mówi doradca podatkowy Łukasz Zarzycki, dyrektor Działu Audytu Grupy Leader.

Przestrzega też, że jeżeli przedsiębiorca dodatkowo nie prowadził ksiąg, to wtedy organ podatkowy ma prawo oszacować jego dochody i na tej podstawie określić wysokość podatku.

Droga za kratki...

Skutki karne wykrycia, że podatnik prowadził działalność, chociaż ją zawiesił, płyną z kilku ustaw. Łukasz Zarzycki przypomina, że kodeks wykroczeń w art. 60 [1] par. 2. przewiduje ograniczenie wolności albo grzywnę za niedopełnienie obowiązku zgłaszania do ewidencji działalności gospodarczej zmian danych objętych wpisem. Do takich danych należy m.in. informacja o wznowieniu prowadzenia biznesu.

Naruszenie warunków zawieszenia, jeżeli wiąże się z zatajeniem tego faktu przed fiskusem oraz równocześnie z narażeniem podatku na uszczuplenie, jest przestępstwem karnoskarbowym. Kodeks karny skarbowy (k.k.s.) przewiduje za to dotkliwe sankcje.

Podatnik, który składa organowi podatkowemu, innemu uprawnionemu organowi lub płatnikowi deklarację lub oświadczenie, podając w nich nieprawdę lub zatajając prawdę, albo nie dopełnia obowiązku zawiadomienia o zmianie objętych nimi danych i przez to naraża podatek na uszczuplenie, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo pozbawienia wolności lub obu tym karom łącznie, w przypadku czynu mniejszej wagi jest to wykroczenie skarbowe – wynika z art. 56 par. 1 k.k.s. Minimalna grzywna w 2014 r. wynosi 560 zł (w 2015 r. – ponad 580 zł), a maksymalna może przekroczyć 16,1 mln zł, a w 2015 r. – 16,7 mln zł.

Przedsiębiorcy, którzy zgłaszają zawieszenie działalności, są od lat na liście podmiotów z tzw. obszarów ryzyka, wyznaczających główne kierunki działań kontrolnych i sprawdzających urzędów skarbowych, formułowanych co roku przez resort finansów w Krajowym Planie Dyscypliny Podatkowej.

Co wolno w okresie zawieszenia

- wykonywać wszelkie czynności niezbędne do zachowania lub zabezpieczenia źródła przychodów
- przyjmować należności lub obowiązkowo regulować zobowiązania, powstałe przed datą zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
- zbywać własne środki trwałe i wyposażenie
- uczestniczyć (czasem jest to obowiązek) w postępowaniach sądowych, postępowaniach podatkowych i administracyjnych związanych z działalnością gospodarczą wykonywaną przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej
- wykonywać wszelkie obowiązki nakazane przepisami prawa
- osiągać przychody finansowe, także z działalności prowadzonej przed zawieszeniem wykonywania działalności gospodarczej

Źródło: CEIDG

Kontrole bez uprzedzenia

Generalną zasadą jest, że organy podatkowe zawiadamiają o zamiarze przeprowadzenia kontroli podatkowej. Jest ona wszczynana nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o planowanej kontroli – jest to urzędowy wzór, który zawiera też oświadczenie o wyrażeniu zgody na wszczęcie kontroli przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Kontrole bez zawiadomienia są możliwe, gdy np.:

- żąda jej organ prowadzący postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- dotyczy ona przychodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych,
- dotyczy niezgłoszonej do opodatkowania działalności gospodarczej,
- ma charakter doraźny dla sprawdzenia ewidencji obrotu za pomocą kasy fiskalnej.

Konferencja
Rozwijaj biznes z najlepszymi
6 października, Stadion Narodowy
› Brzoska › Czarnecki
› Góral › Sołowow
4 ikony polskiego biznesu w jednym miejscu, 4 twórców giełdowych gigantów, 4 wizjonerów, których firmy skutecznie rywalizują z światowymi potęgami, 4 drogi do rynkowego sukcesu
Szczegóły: konferencje.pb.pl, szkolenia@pb.pl, 22 333 97 77